

جمع بندی حامدات

۹۲/۷/۲۳

- در سوره مبارکه حمد: موضوع اصلی «حمدِ خداوند» است. (همان حقیقتی که همیشه سعی می‌کنیم هر کارمان را با آن شروع کنیم. بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ (۱)). عبارت «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ» یادگارِ سورهٔ حمد است که ابتدای هر کار بر زبان می‌آوریم. حقیقت اصلی سوره مبارکه حمد، «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ» است که در سوره حمد شرح و بسط این عبارت آمده است.

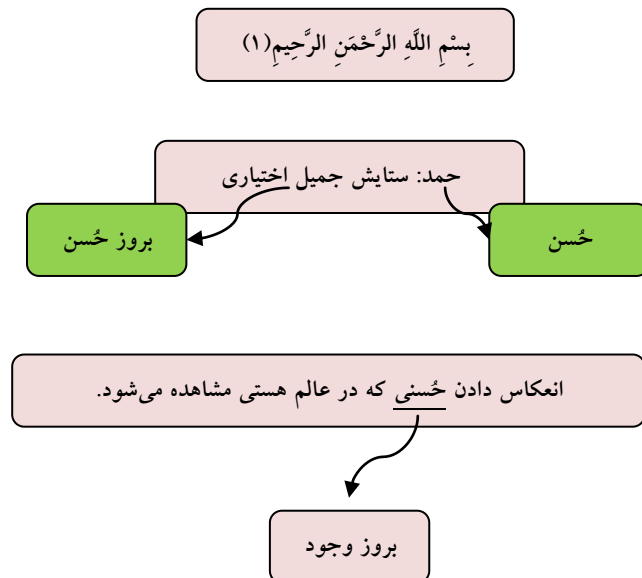
- جلسات گذشته گفته شد حقیقتی در عالم به نام «حمد» وجود دارد. «حمد» ستایش جمیل اختیاری است یعنی یک زیبایی اختیاریاً به وجود آمده است و ما آن را ستایش می‌کنیم.

- واژه‌های قرآنی حمد عبارت است از:

✓ جمیل اختیاری: حُسن است.

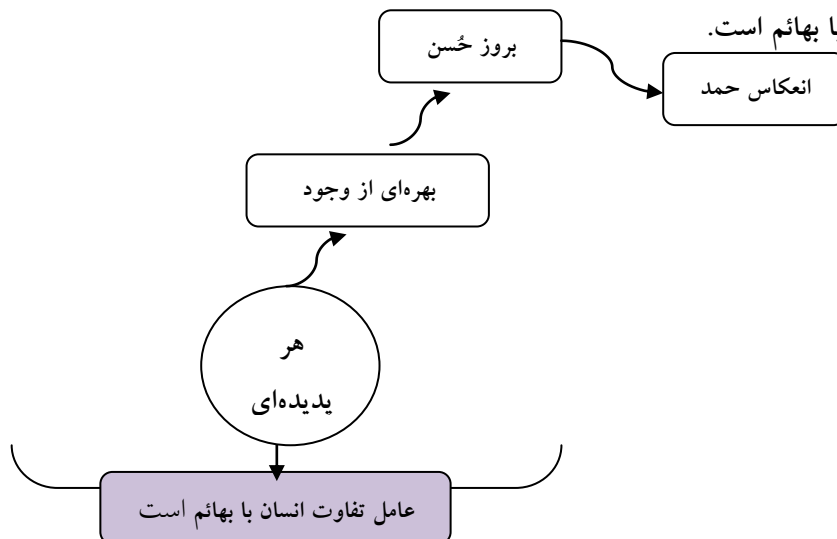
✓ حمد: بروز حُسن است.

- یعنی انسان با حُسن مواجه می‌شود و آن را انعکاس می‌دهد.

- یعنی هر پدیده‌ای بهره‌ای از وجود برده است طبیعتاً این بهره بروزی دارد. به این بروز «حُسن» گفته می‌شود. لازم است که ما وقتی حُسن را در موجودات می‌بینیم آن را انعکاس دهیم. یعنی مانند آینه‌ای هستیم که نور به ما می‌خورد و برمی‌گردد. این انعکاس را «حمد» گویند. اگر ما یک آینهٔ صاف و تمیز بشویم که وقتی وجود به ما می‌رسد و ما آن را به خوبی برگردانیم، «حمد» گویند.

- این مسئله اصلی‌ترین تفاوت انسان با بهائم است.

- خدا وقتی می گوید «چیزی بهیمة است» یعنی «نمی تواند حمد کند».

- بنابراین کسی حمد دارد که هر جایی زیبایی وجود را ملاحظه کند، از آن به بعد بتوان زیبایی را در رفتار و اعمال او نیز مشاهده کرد.

- «حمد» کاملاً عملی است. «شکر» زیر مجموعه حمد است و انسان باید شکر داشته باشد تا بتواند «حامد» باشد.

- حال چون انسان نمی تواند «حمد» کند باید برای حمد کردن از خداوند استعانت بگیرد (إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ (۵)).

- حتی شناخت مسیر هم برای انسان مقدور نیست. (اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (۶))

- خدایا من نمی خواهم «مغضوب» و «ضال» بمانم. (غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ (۷))

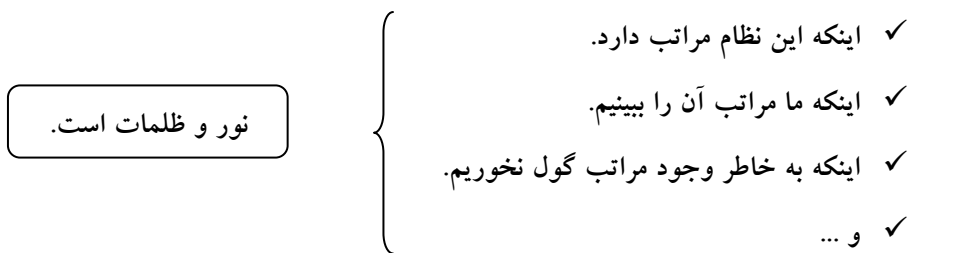
- خدا کسانی را که در عمل به مقام حمد رسیده اند اینچنین وصف می کند. (صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ)

- این افراد از آنچه در اطرافشان است آنگونه استفاده می کنند که خالق آن خواسته، لذا هر آنچه در اطراف آنهاست را به نعمت تبدیل می کنند.

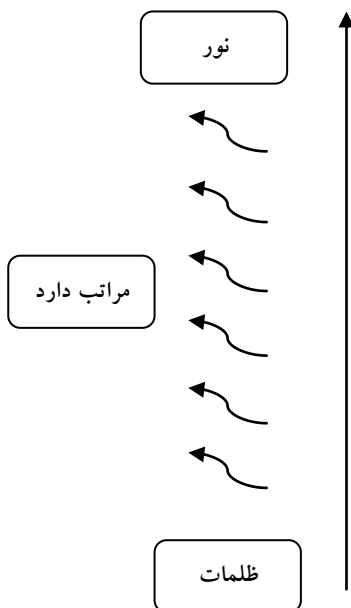
- بقیه سوره حامدات، تفصیل دهنده این موضوع هستند:

سوره مبارکه انعام: نظام مشاهده کردن وجود، امری ذومراتب است. سوره مبارکه انعام بیان کرده که نظام عالم مراتب مختلف دارد و

می توانیم مراتب مختلف حُسن را مشاهده کنیم. ما نباید به خاطر نظام مراتب گول بخوریم و موجود را به جای وجود، نبینیم.

- سوره مبارکه انعام آسیب شناسی کرده که به نظام حمد چگونه می توان ضربه زد تا حمد کار خود را انجام ندهد.

سوره مبارکه كهف: اينكه در ما چه اتفاقي بايد بيفتد تا حمد در ما تحقق پيدا كند و چگونه به صورت عملي حمد كنيم، در سوره مباركه حمد بيان شده است. نظام «أحسنِ عمل» در سوره مباركه كهف بيان شده است. در سوره مباركه كهف به سئوالاتي مانند: أحسنِ عمل چيست و افراد چگونه به آن مي‌رسند و كتاب و رسول چه نقشي در اين زمينه دارند؟ و ... پاسخ داده است.

سوره مباركه سبأ: بهره‌مندی از حمد، ارتباط با غيب مي‌خواهد زيرا «وجود» امري غيبي است لذا فهم بهره‌مندی از وجود ارتباط با غيب و فهم غيب دارد. در سوره مباركه سبأ به سئوالاتي مانند چگونه به نظام غيبي متصل شويم و چگونه به وسائط عالم هستي متصل شويم كه بتوانيم بروز را بفهميم و بتوانيم آن را انعكاس دهيم، پاسخ داده است.

سوره مباركه فاطر: به عنوان جمع‌بندی نهایی اینكه آدم‌ها بر اساس حمد كردن به چند دسته تقسيم مي‌شوند و ما بايد در خود چه چيزي ايجاد كنيم تا به غيب وصل شويم و أحسن عمل پيدا كنيم و اينكه نياز داريم تفصيل تميز و ترجيح ياد بگيريم سوره مباركه فاطر پاسخ داده است.

توجه:

- هر اتفاقي براي هر موجودي مي‌افتد ذيل «رحمت» خداست حتى جهنم نيز ذيل رحمت خداست.
- فرق انسان با بقيه موجودات اين است كه انسان مي‌تواند مشمول «رحيميت» خدا شود. يعني قابليت‌هايي در انسان قرار داده‌اند كه به خاطر جلوه دادن آن قابليت‌ها، خلق شده است. لذا كسي هم كه به جهنم مي‌رود مشمول رحمانيت خدا شده است.

يا رسول الله دست ما را هم بگير،

اللهم صل على محمد وآل محمد واحمد الله رب العالمين